

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΠΕΡ/ΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΦΥΤΩΝ, ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΦΥΤΟΪΓΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΒΟΛΟΥ
Ταχ.Δ/ση: Τορούτζια-Νικολαΐδη, 38334 Βόλος
e-mail: pkpfpfevolou@minagric.gr

Η αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων :
- βλάπτει την υγεία των καταναλωτών
- επιβαρύνει το περιβάλλον
- αυξάνει το κόστος παραγωγής

Πληροφορίες: Ελένη Κουτλούκα

ΑΜΠΕΛΙ: 1 / 07.02.2025

ΧΕΙΜΕΡΙΝΕΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΑΜΠΕΛΙ

Α. ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΞΥΛΟΥ.

Οι μυκητολογικές ασθένειες που προσβάλλουν το ξύλο του αμπελιού (**Ευτυπίωση, Ίσκα, Ασθένεια Petri, Μελανή Νέκρωση Βραχιόνων**), αποτελούν ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα της αμπελοκαλλιέργειας, διότι μειώνουν σοβαρά την παραγωγή και καταστρέφουν σταδιακά το φυτικό κεφάλαιο.

Συχνά, οι ασθένειες αυτές συνυπάρχουν και δρουν ταυτόχρονα.

Προκαλούν νέκρωση των αγγείων του ξύλου, με αποτέλεσμα τη σταδιακή ξήρανση κεφαλών, βραχιόνων και τελικώς ολόκληρων πρέμων.

Οι παθογόνοι αυτοί μύκητες είναι κατά κύριο λόγο παράσιτα πληγών και η μετάδοσή τους σχετίζεται άμεσα με το χειμερινό κλάδεμα και τις καιρικές συνθήκες.

Η αντιμετώπιση αυτών των παθογόνων πρέπει να είναι προληπτική και βασίζεται σε μία σειρά καλλιεργητικών μέτρων και χημικών επεμβάσεων όπως:

1. Το κλάδεμα να γίνεται όσο το δυνατό πιο καθυστερημένα (αργά το χειμώνα ή νωρίς την άνοιξη) και οπωσδήποτε με ξηρό καιρό, προκειμένου να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος μόλυνσης των τομών κλαδέματος από μύκητες του ξύλου. Ο άνεμος και ο βροχερός καιρός ευνοεί ιδιαίτερα τις μολύνσεις (μεταφορά και βλάστηση μολυσμάτων). Σε περίπτωση βροχόπτωσης κατά τη περίοδο του κλαδέματος, αυτό διακόπτεται και συνεχίζεται τρεις ημέρες μετά.
2. Τα πρέμνα με εμφανή συμπτώματα προσβολής που έχουν σημαδευτεί κατάλληλα από το καλοκαίρι, κλαδεύονται τελευταία. Η αφαίρεση των προσβεβλημένων τμημάτων θα πρέπει να γίνεται με διαδοχικά κοψίματα, μέχρι η τελική τομή να εμφανιστεί φυσιολογική, χωρίς καστανούς μεταχρωματισμούς ή άλλες αλλοιώσεις. Τα ξερά πρέμνα να εκριζώνονται άμεσα και να καίγονται.
3. Να αποφεύγονται οι μεγάλες τομές κλαδέματος, διότι αυξάνεται η πιθανότητα μόλυνσης των πρέμων. Στην περίπτωση που αυτές είναι αναπόφευκτες, τότε να γίνονται όσο πιο όψιμα γίνεται (νωρίς την άνοιξη) και να καλύπτονται απαραίτητα με κατάλληλο προστατευτικό σκεύασμα.
4. Τα προσβεβλημένα φυτικά μέρη (κεφαλές, βραχιόνες,) να απομακρύνονται άμεσα από τον αμπελώνα και να καίγονται.
5. Τα εργαλεία κλαδέματος πρέπει να απολυμαίνονται κάθε φορά έπειτα από αφαίρεση προσβεβλημένου ξύλου με εμβάπτιση σε καθαρό οινόπνευμα ή σε διάλυμα χλωρίνης 10%.
6. Αμέσως μετά το κλάδεμα και μέχρι το φούσκωμα των ματιών, συνιστάται ψεκάσμος των πρέμων με ένα κατάλληλο και εγκεκριμένο για την καλλιέργεια χαλκούχο ή άλλης κατηγορίας σκεύασμα.
7. Να χρησιμοποιείται υγιές πολλαπλασιαστικό υλικό.

Εικ.. Τομές βραχιόνων και κληματίδων με χαρακτηριστικά συμπτώματα προσβολής από μύκητες του ξύλου (μεταχρωματισμοί και αλλοιώσεις). Η διαπίστωση τέτοιων συμπτωμάτων κατά τη διαδικασία του κλαδέματος, πρέπει να κινητοποιήσει άμεσα τους αμπελουργούς.

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΩΣ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ:

1. ΦΟΜΟΨΗ—ΜΑΚΡΟΦΩΜΑ. Πρόκειται για μυκητολογικές ασθένειες που προκαλούνται από συγγενείς μύκητες, οι οποίοι διαχειμάζουν υπό μορφή πυκνιδίων στην επιφάνεια των κληματίδων, κεφαλών και βραχιόνων. Τα προσβεβλημένα μέρη θα πρέπει να απομακρύνονται άμεσα και να καίγονται. Η ασθένεια αντιμετωπίζεται με προληπτικούς χειμερινούς ψεκασμούς, με τον πρώτο να γίνεται κατά την έκπτυξη των οφθαλμών. (Οδηγίες καταπολέμησης θα δοθούν σε προσεχές δελτίο).

Εικ. Χαρακτηριστική προσβολή κληματίδων από φόμοψη—μακρόφωμα.

2. ΩΙΔΙΟ. Ο μύκητας διαχειμάζει με τη μορφή μυκηλίου στους οφθαλμούς των προσβεβλημένων κληματίδων, καθώς και με τη μορφή κλειστοθηκίων στην επιφάνεια των προσβεβλημένων κληματίδων και των φύλλων.

Προσβάλλει όλα τα υπέργεια μέρη του πρέμνου (βλαστοί, φύλλα, τσαμπιά, κληματίδες). Συνιστάται προληπτικά ένας ψεκασμός με χαλκό την άνοιξη πριν την έκπτυξη των οφθαλμών. (Οδηγίες καταπολέμησης θα δοθούν σε προσεχές δελτίο).

Εικ. Χαρακτηριστική προσβολή κληματίδων από ωίδιο.

3. ΒΑΚΤΗΡΙΑΚΗ ΝΕΚΡΩΣΗ (ΤΣΙΛΙΚ ΜΑΡΑΖΙ).

Το βακτήριο είναι παράσιτο πληγών και έχει τη δυνατότητα διασυστηματικής μόλυνσης μέσω των αγγειακού συστήματος. Το βακτηριακό μόλυσμα που ελευθερώνεται στην περιοχή των ελκών, μεταφέρεται με τη βροχή και τον άνεμο και μολύνει μέσω πληγών και κυρίως των τομών του κλαδέματος.

Προκαλεί ξηράνσεις κεφαλών και βραχιόνων, με αποτέλεσμα τη σταδιακή εξασθένηση των πρέμων και την έξοδό τους από την παραγωγή. Τα συμπτώματα της ασθένειας είναι ορατά με την έναρξη της βλάστησης. Ορισμένες κεφαλές του προσβεβλημένου πρέμνου δεν βλαστάνουν ή δίνουν ασθενικούς βλαστούς που αποξηραίνονται αργότερα. Συνήθως η προσβολή εντοπίζεται προς τη μία πλευρά του πρέμνου. Ευπαθείς στις μολύνσεις είναι οι τρυφερές κληματίδες μέχρι μήκους 10 εκ. Μεγαλύτερη ευπάθεια στη βακτηρίωση παρουσιάζουν οι ποικιλίες Σουλτανίνα και Ραζακί.

Εικ. Χαρακτηριστικά επιμήκη έλκη της ασθένειας σε κληματίδες./Προσβεβλημένος τρυφερός βλαστός.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Σε κάθε περίπτωση να τηρούνται αυστηρά οι οδηγίες χρήσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων για τις δόσεις εφαρμογής, τη συνδυαστικότητα, τον κίνδυνο φυτοτοξικότητας, το διάστημα μεταξύ τελευταίας επέμβασης και συγκομιδής και τα μέτρα προστασίας για την αποφυγή δηλητηρίασης.

Όλα τα δελτία μας υπάρχουν στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγρ. Ανάπτυξης & Τροφίμων στο διαδίκτυο www.minagric.gr.

Ο Αναπληρωτής Προϊστάμενος Τμήματος

Δρ Θεόδωρος Μόσχος